

Muziek in Afrika...

Tijdens mijn verblijf in Kameroen, West Afrika, waar ik met een collega dhr. Fons Creusen in opdracht van Waterleiding Maatschappij Limburg een drinkwaterproject heb gedaan, ben ik onder de indruk geraakt van de Afrikaanse muziek en de wijze waarop men daar muziek beleeft.

Alhoewel de geleerden het er nog niet over eens zijn, zal de oorsprong van de muziek ergens in Afrika moeten liggen.

Reeds lang voor de tijd dat men in onze streken nog in dierenvelen rondliep werd er in Afrika al gebruik gemaakt van muziekinstrumenten en dat niet alleen in de vorm van de tamtam om berichten van het ene naar het andere dorp te sturen.

In vijf duizend jaar oude grottekeningen zijn afbeeldingen van instrumenten gevonden, waardoor men kan vaststellen dat muziek in Afrika al heel lang bestaat.

Door de eeuwen heen is de muziek overgewaaid naar andere streken en is ieder volk er op zijn eigen manier mee omgesprongen.

Iemand die over dit gegeven langer nadenkt komt tot de conclusie dat daar waar de oorsprong van een cultuur is ontstaan men langer vasthoudt aan de traditie van die cultuur, zo ook met de muziek in Afrika.

De oppervlakkigheid waarmee wij muziek maken heeft weinig te maken met de ingetogenheid waarmee men in Afrika muziek maakt.

Ook in onze blaasmuziek hebben stukken uit het repertoire van onze Harmonie, zoals 'Out of Africa' en 'African Symphonie' eigenlijk weinig met Afrika te maken.

Ik vraag me zelfs af of de componisten er ooit zijn geweest.

Hun muziek mist het ritme en de bezieling van de Afrikaanse muziek, ze beschrijven alleen zoals wij Europeanen tegen Afrika aankijken maar ze bereiken niet de diepere gevoelens die de muziek inhoudt.

Als ik op een zondag samen met mijn collega op uitnodiging van de plaatselijke pastoor de kerk bezoek, raak ik zwaar onder de indruk van hetgeen zich daar afspeelt.

Zowel in de kerk als buiten de kerk, overal muziek. Een koor van wel 200 meisjes zingt de mis, niet zoals wij dat kennen met begeleiding van een synthesizer, maar met alleen maar slagwerk.

Geen blinkende trombones, tuba's en trompetten en indrukwekkende pauken, maar armzalige conga's, gemaakt van uitgeholde boomstammen.

Klank en ritme nemen als het ware bezit van de mensen en voeren hen terug naar de oorsprong. De traditionele Latijnse teksten zijn weliswaar dezelfde als bij ons maar worden gezongen met een heel ander ritme. Hun lichaamsbewegingen maken indruk, de bodem trilt onder de stampende voeten van de dansende kerkgangers.

Men stoort zich niet aan ons blanke Europeanen die met verbazing deze deinende menigte gadeslaan. Dit beeld steekt sterk af tegen de beelden over armoede en ellende die we tegenwoordig helaas te vaak op de televisie te zien krijgen.

Ik herinner mij de opmerking van mijn nou niet bepaald muzikaal te noemen collega Fons Creusen:

"Cor tegenover dit zijn het bij ons maar houten klazen".

Dit schouwspel laat ook mijn geest niet ongemoeid. "Dit is echt Afrika", denk ik bij mezelf.

Een vergelijking maken gaat mij te ver, de verschillen met onze cultuur zijn namelijk te groot.

Cor Geilen